

Monumentnummer*: 521615

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82805/178

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Sittard Sittard-Geleen Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Sittard

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Sittard F 2546

Omschrijving**

Inleiding

HUIS OP DE BERG, 1642-1906, gesitueerd ten westen van de basiliek, in noord-zuidrichting tussen de Dominicanenwal en de Oude Markt. Op deze locatie in de oude binnenstad van Sittard bevond zich in de elfde eeuw omgrachte zeker ten dele omwalde woning van de stadsheer. In de tweede helft van de veertiende eeuw bevond zich hier een bouwwerk met de naam 'Huys auf dem Berge'. Dit huis werd in 1642 herbouwd door Johan Maes, hertogelijk rentmeester van het ambt Born. Dit huis werd in 1843 betrokken door de Ursulinen. In 1860 realiseerden de Ursulinen aan de zuidzijde van het huis een pensionaat met verbindend trappenhuis (complexonderdeel 5860701), in 1906 verhoogden zij - na afbraak van de derde bouwlaag - het Huis op de Berg naar een ontwerp van de Venlose architect Henri Seelen met twee bouwlagen plus een zolderverdieping. Tegelijkertijd werd ook het uit 1860 daterende verbindende volume met trappenhuis verhoogd. Een verhoging van het pensionaat bleef achterwege. Het 17de-eeuwse bouwdeel van het Huis op de Berg was eerder onder nummer 33710 van rijkswege beschermd.

Omschrijving

Het Huis op de Berg telt een souterrainverdieping, vier BOUWLAGEN en een zolderverdieping op een rechthoekige PLATTEGROND. Het geheel wordt gedekt door een AFGEPLATTE KAP met leien in schubdekking. Vijf ingestoken dakkapellen op het westelijke dakschild,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vier op het oostelijke dakschild en drie op het korte dakschild aan de noordzijde. Alle dakkapellen zijn voorzien van een schilddakje met leien in Maasdekking en rechthoekige, verticaal ingedeelde houten vensters. Bakgoten.

Het Huis op de Berg is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. Hardstenen dorpels. Mergel (17de-eeuwse onderbouw) en gepleisterde (20ste-eeuwse bovenbouw) vensterlijsten met sluitsteen en idem speklagen. Decoratieve kroonlijsten met gootklossen, muize- en bloktanden. Sierankers.

De WESTGEVEL heeft tien vensterassen over vier bouwlagen, vrijwel geheel voorzien van segmentboogvormige houten T-vensters met verticaal ingedeeld bovenlicht en horizontale indeling van de glaspanelen. Geteerde plint.

De OOSTGEVEL aan de binnenplaatszijde heeft zeven traveeën over vier bouwlagen. Wit gesausde eerste bouwlaag met souterrainvensters, inclusief rollagen. In de eerste en tweede laag overwegend rechthoekige houten kruiskozijnen met horizontale indeling in het glaspaneel, in de derde en vierde laag segmentboogvormige houten T-vensters met verticaal ingedeelde bovenlichten en horizontale indeling van de glaspanelen.

Van de NOORDGEVEL aan de walzijde zijn de tweede, derde en vierde bouwlaag zichtbaar, elk met drie vensterassen. In de tweede laag rechthoekige houten kruiskozijnen met horizontale indeling in het glaspaneel, in de derde en vierde laag segmentboogvormige houten T-vensters met verticaal ingedeelde bovenlichten en horizontale indeling van de glaspanelen.

Het INTERIEUR van het Huis op de Berg is wat betreft de indeling aanzienlijk gewijzigd. In elke bouwlaag bevindt zich een centrale gang, met kantoor- en lesruimten aan weerszijden. De bouwlagen verschillen in niveau ten opzichte van de omringende uitbreidingen: er is een apart trappenhuis voor de zolderverdieping. In het gangdeel op de begane grond dat de verbinding vormt met het voormalige internaat aan de noordwestzijde, bevindt zich het restant van een 17de-eeuws stucplafond.

Waardering

Het Huis op de Berg is van grote cultuurhistorische waarde vanwege de sterke historische verbondenheid met de stad Sittard en als bijzondere uitdrukking van een bestuurlijke en typologische ontwikkeling.

De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van architect Henri Seelen bij de uitbreiding van 1906, de esthetische kwaliteiten van het geheel, het materiaalgebruik en de ornamentiek. Het Huis op de Berg is een essentieel onderdeel van het beschermde stadsgezicht Sittard, is als woning van de stadsheer sedert eeuwen ten zeerste verbonden met de ontwikkeling cq. uitbreiding van de stad en is van zeer groot belang voor het aanzien van Sittard.

Het Huis op de Berg beschikt over een hoge mate van cultuurhistorische en typologische zeldzaamheid, alsmede over een redelijke mate architectuurhistorische zeldzaamheid, een en ander in relatie met de bijzondere ouderdom van het huis. Het Huis op de Berg is bovendien om cultuurhistorische redenen van uitzonderlijk belang voor de stad Sittard en de omringende regio.

Het Huis op de Berg vertegenwoordigt algemeen belang vanwege het geheel van voornoemde waarden.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument